

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 253/2021-98

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátkou JUDr. Henrietou Danišovou, Janka Alexyho 7, Bratislava, proti uzneseniu Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. VII/2 Gn 513/19/1000-21 z 25. júna 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 25. augusta 2020 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, čl. 14, čl. 16 ods. 1 a 2, čl. 19 ods. 1, 2 a 3 a čl. 22 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 9 ods. 1 Nariadenia európskeho parlamentu a rady EÚ 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb v súvislosti so spracovaním osobných údajov o voľnom pohybe týchto údajov (ďalej len „nariadenie EÚ 2016/679“) s poukazom na čl. 16 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie uznesením Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „Úrad špeciálnej prokuratúry“). Sťažovateľka navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie, priznať primerané finančné zadostučinenie 15 000 000 eur a náhradu trov konania 415,51 eur.

2. Z ústavnej sťažnosti a napadnutého uznesenia vyplýva nasledovný stav veci:

2.1. Sťažovateľka je účastníčkou konania na Okresnom súde Bratislava IV sp. zn. 25Ps/3/2019 týkajúceho sa obmedzenia jej spôsobilosti na právne úkony. Podnet podala Okresná prokuratúra Bratislava V z dôvodu zlého zdravotného stavu sťažovateľky. Zákonou sudkyňou v tomto konaní je Mgr. Eva Suchová.

2.2. Sťažovateľka podala trestné oznámenie 27. septembra 2019, 1. októbra 2019 a 14. októbra 2019 týkajúce sa možného korupčného konania viacerých osôb ([REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]), písomne doplnené zo strany sťažovateľky 30. októbra 2019, 5. novembra 2019, 18. novembra 2019 a 7. januára 2020 vedené na Národnej kriminálnej agentúre Prezídia Policajného zboru pod ČVS: PPZ-366/NKA-BA3-2019). Vyšetrovateľ uznesením odmietol trestné oznámenie (uznesenie ČVS: PPZ-366/NKA-BA3-2019 z 30. apríla 2020). O sťažnosti sťažovateľky rozhodol Úrad špeciálnej prokuratúry napadnutým uznesením, ktorým sťažnosť zamietol ako nedôvodnú.

II.

3. Proti napadnutému uzneseniu podala sťažovateľka ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje tým, že predmetné uznesenie považuje za nezákonné, poukazuje na nesprávnosť výroku napadnutého uznesenia a porušenie ustanovení o konaní, ktoré uzneseniu predchádzalo, porušenie ústavných práv z dôvodu dovolenia nahliadnutia orgánom činným v trestnom konaní do spisového materiálu prebiehajúceho v civilnom konaní o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, absolútne zlyhanie orgánov činných v trestnom konaní a že konanie, ktoré napadnutému uzneseniu predchádzalo, bolo konaním zaujatého, a nie nestranného vyšetrovateľa [REDACTED]

III.

4. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) uznesením Úradu špeciálnej prokuratúry o zamietnutí sťažnosti sťažovateľky proti uzneseniu vyšetrovateľa Národnej kriminálnej agentúry, Prezídia Policajného zboru Bratislava (uznesenie ČVS: PPZ-366/NKA-BA3-2019 z 30. apríla 2020).

5. Ústavný súd z obsahu ústavnej sťažnosti identifikoval podstatné argumenty sťažovateľky:

- prekročenie právomoci, zákonnej sudkyne (v konaní vedenom na Okresného súdu Bratislava IV vedenom pod sp. zn. 25Ps/3/2019), spôsobom odporujúcim zákonu a normám vyššej právnej sily tým, že do vyšetrovacieho spisu založil fotokópie listín vyžiadané zo spisu, ktorého predmetom je konanie o obmedzenie spôsobilosti sťažovateľky na právne úkony, a získané informácie využil pri rozhodovaní o trestnom oznámení sťažovateľky, pričom v uznesení NAKA tieto skutočnosti aj boli uvedené;
- uznesenie NAKA a uznesenie Úradu špeciálnej prokuratúry predstavujú nezákonné rozhodnutia, konania, ktoré im predchádzali, nespĺňajú ústavnú požiadavku spravodlivého konania a uznesenia nespĺňajú požiadavku náležitého odôvodnenia rozhodnutia.

6. Ústavný súd konštatuje, že ústavná sťažnosť sťažovateľky je koncipovaná rozsiahlo, sťažovateľka v nej opisuje skutkové okolnosti, cituje právnu úpravu, uvádza tiež právnu teóriu vo vzťahu k ustanoveniam právnych predpisov. Súčasťou ústavnej sťažnosti sú tiež všeobecné konštatovania ako napríklad, že „*ide o nezákonné a nespravodlivé uznesenia*“ alebo „... *konania, ktoré im predchádzali nemajú nič spoločné so spravodlivým konaním...*“, pokiaľ však ide o vymedzenie súvzťažnosti medzi namietaným porušením toho-ktorého práva a okolnosťami, ktorými sťažovateľka porušenie práv odôvodňuje, toto v ústavnej sťažnosti

nie je uvedené náležitým spôsobom. Z ústavnej sťažnosti nie je vždy jednoznačné, pre účely odôvodnenia porušenia ktorého konkrétneho práva, resp. práv sťažovateľka uvádza určité okolnosti, v čom spočíva porušenie toho-ktorého práva. Ústavný súd však nepristúpil k vyzve sťažovateľky na odstránenie nedostatkov ústavnej sťažnosti v zmysle § 56 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Takýto postup by totiž nezodpovedal zásade efektivity a hospodárnosti, keďže skutočnosti vyplývajúce z ústavnej sťažnosti a jej príloh nedávajú ústavnému súdu ani po jej eventuálnom doplnení priestor pre potenciálne prijatie ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie. Ani v takom prípade by totiž nebolo možné dospieť k záveru, že okolnosti veci indikujú porušenie práv vymedzených sťažovateľkou.

7. Sťažovateľka vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, čl. 14, čl. 16 ods. 1 a 2, čl. 19 ods. 1, 2 a 3 a čl. 22 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 9 ods. 1 nariadenia EÚ 2016/679 s poukazom na čl. 16 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie dôvodí skutočnosťou, že vyšetrovateľ si neoprávnene vyžiadal informácie zo spisu vedného na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 25Ps/3/2019, tieto aj využil pri rozhodovaní o trestnom oznámení sťažovateľky, predmetné informácie sa premietli aj do uznesenia NAKA a toto neoprávnené konanie vyšetrovateľa nebolo uznesením Úradu špeciálnej prokuratúry konštatované.

8. Podľa § 45 zákona o ústavnom súde je viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 neustanovuje inak. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou ústavnej sťažnosti, v ktorej sťažovateľka špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha (§ 39 ods. 3 a § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí rozsah a predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľka domáha v petite svojej ústavnej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označila za porušovateľa svojich práv.

9. Ústavný súd sa preto zaoberal namietaným porušením práv v rozsahu, v akom ich sťažovateľka v sťažnosti pred ústavným súdom vymedzila v petite návrhu, t. j. skúmal, či napadnutým uznesením úradu špeciálnej prokuratúry došlo k porušeniu základného práva ochranu podľa čl. 46 ods. 1, čl. 14, čl. 16 ods. 1 a 2, čl. 19 ods. 1, 2 a 3 a čl. 22 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 dohovoru, práva podľa čl. 9 ods. 1 nariadenia EÚ 2016/679 z 27. apríla 2016 s poukazom na čl. 16 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

10. K namietanému porušeniu čl. 14 ústavy ústavný súd uvádza, že ich aplikácia sa v sťažnostiach fyzických a právnických osôb v zásade viaže na porušenie individuálne určeného základného práva alebo slobody sťažovateľky, a preto požiadavka na vyslovenie ich porušenia bez vzťahu ku konkrétnemu základnému právu alebo slobode sťažovateľky je zjavne neopodstatnená (porov. I. ÚS 34/96, II. ÚS 85/01, II. ÚS 167/04, IV. ÚS 281/2012).

11. K sťažovateľkou namietanému porušeniu práva na nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia podľa čl. 16 ods. 1 a 2 ústavy ústavný súd dáva do pozornosti skutočnosť, že účelom práva na súkromný a rodinný život je ochrana jednotlivca proti svojvoľným zásahom verejnej moci a že ústava nezaručuje ochranu súkromného a rodinného života pred akýmkoľvek zasahovaním. Zaručuje

ochranu len pred takým zasahovaním, ktoré je neoprávnené. V súlade s účelom práva na súkromie môžu orgány verejnej moci, fyzické osoby a právnické osoby zasahovať do súkromného a rodinného života vtedy, ak ich zasahovanie možno hodnotiť ako oprávnené (I. ÚS 13/2000, III. ÚS 375/2018).

12. K namietanému porušeniu čl. 19 ods. 1 ústavy ústavný súd v minulosti v rámci svojej rozhodovacej činnosti vyzdvihol pozitívny záväzok štátu zabezpečiť efektívne rešpektovanie ľudskej dôstojnosti a súkromia osoby implikujúci požiadavku účinnej trestnoprávnej ochrany, najmä v prípade aktov dotýkajúcich sa telesnej a duševnej integrity jedinca a ďalších základných hodnôt a esenciálnych aspektov súkromného života (pozri napr. III. ÚS 194/06, III. ÚS 759/2017).

13. Podľa čl. 19 ods. 2 ústavy, ktorý zaručuje právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života, pod „neoprávneným zasahovaním“ treba rozumieť také zasahovanie, ktoré nemá základ v zákonnej úprave, nesleduje legitímny cieľ, nedbá na podstatu a zmysel obmedzovaného základného práva a slobody alebo nie je nevyhnutným a primeraným opatrením na dosiahnutie legitímneho cieľa (podobne II. ÚS 55/98, I. ÚS 13/2000, III. ÚS 153/2016).

14. Podľa čl. 19 ods. 3 ústavy sa zaručuje právo na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe. Ústavný súd nevidel príčinnú súvislosť medzi namietaným porušením práva a napadnutým uznesením.

15. Zlyhanie štátu pri vyšetrowaní niektorých trestných činov môže výnimočne viesť k porušeniu práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 dohovoru. Pozitívny záväzok štátu viesť účinné vyšetrowanie sa vzťahuje len na veľmi závažné zásahy do samotnej podstaty práva na súkromný život zaručeného čl. 8 dohovoru. Takými sú predovšetkým vážne zásahy do fyzickej či psychickej integrity, ako sú napríklad prípady domáceho násillia, sexuálneho násillia či fyzického násillia voči skupinám vyžadujúcim špeciálnu ochranu, ako sú napr. deti (podobne II. ÚS 182/2017, III. ÚS 173/2018).

16. Ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity v zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy limitujúci vzťah ústavného súdu k všeobecným súdom (v tejto veci k inému orgánu verejnej moci), z ktorého okrem iného vyplýva, že v prípade konania pred všeobecnými súdmi, resp. iným orgánom verejnej moci musí sťažovateľ ochranu svojich základných práv a slobôd vrátane argumentácie s tým spojenej uplatniť najskôr v tomto konaní a až následne v konaní pred ústavným súdom, pretože v opačnom prípade by ústavný súd nedisponoval právomocou na posúdenie takejto argumentácie (III. ÚS 90/03, III. ÚS 135/03, III. ÚS 201/04). Pretože sťažovateľka uplatnila námietku prekročenia právomoci vyšetrowateľa v súvislosti s vyžiadaním si informácií zo spisu Okresného súdu Bratislava IV vedeného pod sp. zn. 25Ps 3/2019 až v konaní pred ústavným súdom, hoci tieto mohla efektívne uplatniť v sťažnosti z 18. mája 2020 podanej proti uzneseniu NAKA, ústavný súd na posúdenie ich eventuálneho porušenia napadnutým uznesením Úradu špeciálnej prokuratúry nemá právomoc, a vo vzťahu k týmto námietkam preto ani nie je možné konštatovať porušenie základných práv uvedených v záhlaví tohto uznesenia. V tejto časti preto ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol s poukazom na nedostatok právomoci v zmysle § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

17. Vo vzťahu k zvyšným námietkam sťažovateľky uvedeným v ústavnej sťažnosti, ktorými dôvodila porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd poukazuje na už citovaný § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde, z ktorého vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označila sťažovateľka, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. II. ÚS 399/2010, IV. ÚS 51/2011).

18. V nadväznosti na uvedené ústavný súd poukazuje na uznesenie č. k. I. ÚS 241/2019 zo 4. júna 2019, v ktorom v obdobnej veci sťažovateľky konštatoval, že ak orgány činné v trestnom konaní po zvážení všetkých okolností prípadu nerozhodli o trestnosti skutku, ktorý bol predmetom trestného oznámenia sťažovateľky, nemohli porušiť jej zákonom ani ústavou chránené práva. Nikto totiž nemá právny nárok a už vôbec nie ústavnoprávny nárok na to, aby jeho podaniu bolo vyhovené. Ak vykonané dôkazy, resp. zistenia orgánov činných v trestnom konaní nedávajú podklad na začatie alebo pokračovanie v trestnom stíhaní, nemôže príslušný orgán činný v trestnom konaní začať konať alebo pokračovať v konaní, prípadne nariadiť, aby sa trestné konanie začalo alebo v ňom pokračovalo. Sťažovateľka ako oznamovateľka trestného činu má zákonné právo domáhať sa len toho, aby sa s jej oznámením či sťažnosťou kompetentný orgán riadne zaoberal. Nemá však nárok na to, aby výsledok konania zodpovedal jej predstave (napr. II. ÚS 88/99, IV. ÚS 423/09). Trestné právo je prostriedkom ultima ratio, čo znamená, že má byť použité len ako najkrajnejší prostriedok a len pri typovo najzávažnejších porušeníach spoločenských vzťahov, záujmov a hodnôt, teda len tam, kde iné možnosti, hlavne prostriedky ostatných právnych odvetví, nie sú dostatočné, boli už vyčerpané, sú neúčinné, prípadne sú zjavne nevhodné.

19. Ústavný súd v naznačenom kontexte poukazuje aj na svoju ustálenú judikatúru (napr. IV. ÚS 55/09 alebo IV. ÚS 180/09), podľa ktorej vymedzenie trestného činu, stíhanie páchatel'a a jeho potrestanie je vecou vzťahu medzi štátom a páchatel'om trestného činu. Štát prostredníctvom svojich orgánov rozhoduje podľa pravidiel trestného konania o tom, či bol trestný čin spáchaný a kto ho spáchal. Účelom tohto procesu je prioritne osvedčenie tohto vzťahu medzi páchatel'om a štátom a ochrana celospoločenských hodnôt, a nie bezprostredná ochrana individuálnych subjektívnych hmotných práv oznamovateľ'a trestného činu.

20. Ústavný súd už konštatuje, že skutok (alebo určitý dej, ktorý sa odohral) sa nestáva trestným činom len preto, že ho za trestný čin označí poškodený. Poškodený má právo podávať opravné prostriedky v rozsahu vymedzenom Trestným poriadkom a orgány činné v trestnom konaní majú následne povinnosť sa nimi zaoberať a rozhodnúť o nich, avšak posúdenie, či skutok napĺňa alebo nenapĺňa definičné znaky trestného činu (§ 8 Trestného zákona), resp. či sú prítomné okolnosti vylučujúce jeho protiprávnosť ako jedného z definičných znakov trestného činu, je plne v ich kompetencii. Každý má síce zákonný nárok na to, aby sa jeho podaniami, návrhmi

a sťažnosťami kompetentné orgány zaoberali a aby ich vybavili, avšak nikto nemá nárok na to, aby výsledok tohto vybavenia zodpovedal jeho predstave (III. ÚS 173/2018).

21. Ústavný súd konštatuje, že z uznesenia Úradu špeciálnej prokuratúry (v spojení s jemu predchádzajúcim uznesením NAKA, ktoré je z hľadiska ich odôvodnení potrebné vnímať ako celok) vyplýva, že NAKA i Úrad špeciálnej prokuratúry pri vyhodnocovaní trestného oznámenia sťažovateľky vychádzali jednak zo skutočností ňou popísaných v trestnom oznámení, po vyhodnotení obsahu trestného oznámenia, doplnených údajov a z poznania základných skutkových okolností posudzovaného prípadu. Orgány činné v trestnom konaní dospeli k záveru, že skutkový dej popísaný sťažovateľkou nevykazuje znaky trestného činu zneužitia právomoci verejného činiteľa a ani iného trestného činu. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že podania sťažovateľky boli posúdené s ohľadom na ich obsah v zmysle § 197 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku a orgány činné v trestnom konaní sa zaoberali trestným oznámením sťažovateľky a jeho doplnením ako celkom s ohľadom na všetky skutočnosti v ňom uvádzané. Nemožno sa preto stotožniť s námietkou sťažovateľky, že rozhodnuté bolo dosiaľ len o čiastkovom skutku obsiahnutom v jej trestnom oznámení. V tomto smere preto nie je opodstatnená ani námietka, že o skutkoch všetkých podozrivých bolo potrebné vykonať spoločné konanie.

22. Ako už bolo naznačené, odôvodnenie uznesenia NAKA a uznesenia Úradu špeciálnej prokuratúry nemožno posudzovať izolovane, pretože konanie NAKA a konanie Úradu špeciálnej prokuratúry z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (m. m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09, IV. ÚS 86/2011). Vzhľadom na uvedené nemožno urobiť záver ani o absencii náležitého odôvodnenia napadnutého uznesenia Úradu špeciálnej prokuratúry.

23. Ústavný súd konštatuje, poukazujúc na citované časti odôvodnenia uznesenia NAKA a uznesenia Úradu špeciálnej prokuratúry, že podaným trestným oznámením v spojení s jeho doplnením sa orgány činné v trestnom konaní riadne zaoberali. Po preverení veci dospel prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry k záveru totožnému so záverom vyšetrovateľa NAKA, že neboli zistené skutočnosti, z ktorých by vyplývalo dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu. Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry tiež konštatoval, že v postupe vyšetrovateľa NAKA neboli zistené nedostatky ani porušenie zákona.

24. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd po preskúmaní ústavnej sťažnosti sťažovateľky a jej príloh konštatuje, že Úrad špeciálnej prokuratúry sa v primeranom rozsahu zaoberal sťažnosťou sťažovateľky a o tejto riadne rozhodol, postupujúc pritom v súlade s na vec sa vzťahujúcimi právnymi predpismi. Právny názor, na ktorom je založené jeho rozhodnutie (v spojení s uznesením NAKA), je podľa názoru ústavného súdu z ústavného hľadiska akceptovateľný. Vo vzťahu k sťažovateľke ako oznamovateľke trestného činu bol riadne splnený jej zákonný nárok na to, aby sa jej podaniami kompetentné orgány zaoberali a aby ich vybavili. Námietky sťažovateľky týkajúce sa riadneho odôvodnenia uznesenia, nezaobrerania sa skutkom ostatných podozrivých a potreby vykonania spoločného konania o skutkoch všetkých podozrivých vzhľadom na už uvedené nie sú dôvodné.

25. Pokiaľ ide o namietané porušenie práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd konštatuje, že právo fyzickej osoby alebo právnickej osoby na začatie alebo vedenie trestného konania voči označenej osobe, napr. na základe podaného trestného oznámenia, nepatrí medzi základné práva a slobody podľa druhej hlavy ústavy

a ani ho nemožno odvodiť z niektorého zo základných práv alebo slobôd (porov. II. ÚS 42/00, II. ÚS 398/09, III. ÚS 233/2010, II. ÚS 340/2014, IV. ÚS 423/09, z novšej judikatúry porov. II. ÚS 620/2016, III. ÚS 654/2017).

26. Ústavný súd tiež vyslovil, že súčasťou práva na súdnu ochranu nie je ani právo fyzickej osoby alebo právnickej osoby, aby na základe podaného trestného oznámenia bol orgán prokuratúry povinný podať obžalobu proti označeným osobám. Takéto základné právo nie je upravené ani v ústave, ani v Trestnom poriadku (porov. I. ÚS 126/06, II. ÚS 526/2013, III. ÚS 16/06, IV. ÚS 17/09).

27. Právo na vznesenie obvinenia alebo trestné stíhanie inej osoby alebo na podanie obžaloby proti nej na súde prokurátorom tak nemožno považovať za súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ústavy (II. ÚS 238/02, III. ÚS 198/03, z novšej judikatúry III. ÚS 372/2017, I. ÚS 59/2018). Ani z čl. 6 dohovoru (pokiaľ je jeho aplikovateľnosť založená napr. na trestnom oznámení voči tretej osobe) nevyplýva právo na začatie a vedenie trestného stíhania proti tretej osobe alebo právo na jej odsúdenie v trestnom konaní [pozri rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo veci Dziedzic proti Poľsku z 25. 11. 2003, sťažnosť č. 50428/99, bod 6].

28. Podmienkou pre možnosť domáhania sa aplikácie čl. 6 ods. 1 dohovoru poškodeným v trestnom konaní je existencia adhézneho konania v rámci trestného konania, a to takého, v ktorom je uplatňovaný občianskoprávny nárok, ktorý je podmienený trestným konaním.

29. Poškodený môže namietať porušenie svojich práv vo vzťahu k danému trestnému konaniu iba vo vzťahu k obdobiu, keď bol účastníkom tohto konania, s cieľom dosiahnuť odškodnenie (rozsudok ESLP vo veci Loveček a ďalší proti Slovensku z 21. 12. 2010, sťažnosť č. 11301/03, bod 53).

30. Článok 6 dohovoru sa nestal aplikovateľným, ak trestné oznámenie podané údajným poškodeným bolo odložené bez toho, aby bolo začaté trestné stíhanie údajného páchatel'a (pozri rozhodnutie ESLP vo veci Duchoňová proti Českej republike z 2. 10. 2006, sťažnosť č. 29858/03). V danom prípade bolo trestné oznámenie sťažovateľky odmietnuté, pretože nebol dôvod na začatie trestného stíhania alebo na postup podľa § 197 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku.

31. Vzhľadom na to, že ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti vylúčil porušenie práv sťažovateľky zaručených ustanoveniami dohovoru – osobitne práva podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru, nemohol dospieť ani k záveru o porušení práva podľa čl. 13 dohovoru napadnutým uznesením Úradu špeciálnej prokuratúry.

32. Podľa čl. 22 ods. 2 ústavy právo na listové tajomstvo, tajomstvo dopravovaných správ a iných písomností a ochrana osobných údajov sa zaručuje. Sťažovateľka však v ústavnej sťažnosti nepoužila argumentáciu, ktorou by malo dôjsť k porušeniu jej základného práva.

33. Ústavný súd konštatuje, že medzi namietaným uznesením Úradu špeciálnej prokuratúry a sťažovateľkou tvrdným porušením základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol ústavný súd reálne dospieť k záveru

o ich porušení. Vzhľadom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde pre zjavnú neopodstatnenosť.

34. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti neprichádzalo už do úvahy rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľky vymedzených v petite sťažnosti (zrušenie napadnutých uznesení, priznanie primeraného finančného zadosťučinenia a náhrady trov konania).

35. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. marca 2021

Robert Šorl
predseda senátu